

מדריך שימושי לסטודנטים עם מוגבלות

שירותי נגישות בטכניון

היחידה
לקידום סטודנטים
ינואר 2018

סטודנטים יקרים,

השכלה גבוהה מהווה מרכיב טבעי ומרכזי במעגל החיים של האדם. היא מהווה אמצעי לרכישת מקצוע ומאפשרת ניידות תעסוקתית.

ב-1998 חוקק בכנסת ישראל חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח. עקרון יסוד של חוק זה הוא ש"זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות". מטרתו של חוק זה "להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולתו".

הטכניון רואה את עצמו מחויב להנגשה של מגוון השירותים ללומדים בתחומו, כולל נגישות אקדמית, נגישות טכנולוגית ונגישות לשירות בכל היחידות והמחלקות.

לשכת דיקן הסטודנטים ובה היחידה לקידום סטודנטים, מהווה את הכתובת המרכזית לסטודנטים עם מוגבלות. היחידה פועלת לשילוב סטודנטים עם מוגבלות בטכניון, תוך הבטחת מתן מענה הולם לצרכיהם בכדי להעניק להם שוויון הזדמנויות אקדמי. בחוברת זו ריכזנו עבורכם את המידע על השירותים הקיימים במרחב הקמפוס. הנכם מוזמנים לפנות אלינו ולהתייעץ בכל שאלה.

**בברכת שנת לימודים מוצלחת,
דליה פלד, ראש היחידה לקידום סטודנטים
לשכת דיקן הסטודנטים**

דליה פלד	מנהלת היחידה לקידום סטודנטים	Pdalia@technion.ac.il
סיגל בלום	יועצת נגישות לסטודנטים בעלי מוגבלות	Sigal.blum@technion.ac.il
גיל ברקוביץ'	יועץ לקויות למידה לפקולטות:	Gilbr@technion.ac.il
	הנדסת חשמל, הנדסת מכונות, כימיה, הנדסת ביוטכנולוגיה ומזון, הנדסת תעשייה וניהול, מתמטיקה, הנדסה כימית, ביולוגיה ורפואה.	
רוזי אנגל	יועצת לקויות למידה לפקולטות:	Rosie@technion.ac.il
	הנדסה אזרחית וסביבתית, מדעי המחשב, פיסיקה, מדע והנדסה של חומרים, הנדסה ביו-רפואית, חינוך למדע וטכנולוגיה, הנדסת אווירונאוטיקה וחלל, ארכיטקטורה ובינוי ערים, תארים מתקדמים.	

נגישות פיזית, נפשית או שכלית

מרכז נגישות

מרכז הנגישות ממוקם בבניין אולמן, קומה 3. המרכז מאפשר סביבת למידה שקטה בה ניתן להשתמש בתוכנות מחשב ייעודיות (כמפורט בהמשך). למרכז ניתן להיכנס ע"י קידוד כרטיס הסטודנט. לשם כך, יש לפנות ליועצת לסטודנטים עם מוגבלויות ויועצת ההתאמות. הסיוע במרכז הנגישות ניתן על ידי בעלי מקצוע בתחום להם ידע וניסיון מתאימים. להלן חלק משירותי מרכז התמיכה:

- ◀ סיוע בהגשת בקשה לקבלת התאמות ובמילוי הטפסים הנדרשים.
- ◀ סיוע במימוש ההתאמות שאושרו בהתאם לנוהל.
- ◀ מתן אמצעי עזר ושירותי עזר הנדרשים לסטודנט לשם למידה.
- ◀ ייעוץ ותמיכה לימודית.

להלן רשימה חלקית של התוכנות הזמינות במרכז:

- ◀ Mathtype - תוכנה המאפשרת הקלדה של משוואות מתמטיות.
- ◀ Mathlab - פלטפורמת תכנות לצורך פתרון בעיות אלגבריות.
- ◀ Silverlight - הרצת וידאו בקצב מהיר משרתי הטכניון.
- ◀ Zoomtext - תוכנה המאפשרת הגדלת טקסט.
- ◀ מגוון תוכנות הקראה ומכשור לצורך הקראה והגדלה של מסמכים פיזיים ואלקטרוניים.

חוות מחשבים המיועדת לסטודנטים עם מוגבלות בראייה

"חוות עלה" המיועדת לסטודנטים עם מוגבלות בראייה ממוקמת בצמוד למרכז הנגישות בבניין אולמן קומה 3. המרכז הוקם ע"י עמותת "עלה", לקידום סטודנטים כבדי ראייה ועיוורים בישראל, בסיוע המוסד לביטוח לאומי. המרכז מצויד במחשבים, בתוכניות מיוחדות ובציוד היקפי המיועד לסטודנטים כבדי ראייה. בין היתר עומדים לרשות הסטודנטים מסכים בעלי קונטרסט מיוחד, מכשירי עזר להגדלה, סורק, תוכנות הקראה ועוד. על מנת לקבל אישור כניסה לחווה, יש לפנות ליועצת לסטודנטים עם מוגבלויות.

מבנה ותשתיות

בשני העשורים האחרונים, הטכניון יזם תכנית כוללת להנגשה פיזית של הקמפוס עבור אנשים עם מוגבלות, ויישם חלק ניכר ממנה, כך שכ-90% מהבניינים בקמפוס הותאמו ברמות שונות והטכניון מוסיף לפעול להנגשתם המלאה של כלל הבניינים בקמפוס לאנשים עם מוגבלות. ההתאמות שבוצעו כוללות דרכים נגישות לבניינים, רמפות, תוספת מעליות לבניינים קיימים, שירותים נגישים, דירות נגישות במעונות הסטודנטים, מערכות תומכות-שמע בכ-04 אולמות וכיתות הוראה, מערכת קולית חדשנית להכוונה ולניווט אנשים עם לקות-ראייה, תגבור תאורה, שילוט הכוונה ועוד.

המבקשים מידע על נגישות לבניינים מסוימים מתבקשים לפנות לגב' אפרת פלוק: 077-7006345, efrat.fluk@gmail.com, מקומות מסומנים: בכל כיתה ישנם מקומות ישיבה מסומנים המיועדים לסטודנטים עם מוגבלות. במקרה של בעיית אכיפה, ניתן לפנות למזכיר לימודי הסמכה גב' עדנה אדלר בכתובת מייל | adlere@technion.ac.il.

חניה: ברחבי הקמפוס מסומנות חניות נגישות. סטודנטים הזקוקים לחניות נגישות (בעלי תו נכה) יפנו ליואב גבע, על מנת לקבל שלט אוניברסלי לפתיחת שערי החניות וקידוד כרטיס הסטודנט המאפשר כניסה לבניינים בסמוך לחניה נגישה. בכל בעיה הקשורה בנושא החניה, יש לפנות ליואב גבע | yoav@technion.ac.il 077-8872222.

מעונות מונגשים: בקשות מיוחדות בנושא מעונות, יש לפנות אל משרד המעונות 077-8872284 שרותי הסעה: שרות הסעה פנימית פועל בקמפוס בין השעות 14:55-07:40. לפרטים נוספים: <http://www.asat.org.il/life/contents/transport/%D7%AA%D7%97%D7%91%D7%95%D7%A8%D7%94>

צילומים: הקצבת צילומים מסובסדת ניתנת לסטודנטים שנמצאו זכאים להתאמה זו. מערכת שמע: קיימות כיתות לימוד בהן מותקנות מערכות FM כיתתיות. ניתן לזהותן ע"י שלט עם הסמל הבינלאומי ללקויות שמיעה, המוצב על דלתות הכניסה.

סיוע רגשי ואקדמי: סיוע זה ניתן על מנת לסייע בהתמודדות עם הדרישות האקדמיות ע"י יועצת הנגישות וצוות היועצים ביחידה לקידום סטודנטים, הנמצאים בבניין אולמן, קומה 4. מספר טלפון היחידה לקידום סטודנטים: 04-8294112.

הייעוץ הפרטני כולל ייעוץ לגבי עומס וקצב הלימודים, בניית אסטרטגיית לימודים המתאימה לאופן הלקות, ייעוץ לניצול אופטימלי של ההתאמות, ייעוץ רגשי, תווך לחברי סגל אקדמי, מתן שיעורי עזר מסובסדים וצילומים מסובסדים במידת הצורך.

העשרה אקדמית: ניתן לרכוש חוברות עזר ומבחנים בחנות החוברות של אס"ט (קומה 0 בבית הסטודנט). ניתן להזמין חוברות בהגדלה מיוחדת.

הרצאות מוקלטות: קיימים קורסים רבים שהוקלטו בווידאו, הרצאות אלה זמינות דרך שרת הווידאו של הטכניון או דרך ה-moodle.

התאמות במבנים על רקע מוגבלות פיזית, נפשית או שכלית

הליך הפניה

1. סטודנט המבקש לקבל התאמת נגישות אישית מתבקש למלא טופס בקשה (מצ"ב באתר היחידה) הכולל חוות דעת עדכנית מהחודשיים האחרונים, של רופא מומחה בתחום. במידה והעילה לפנייה היא מגבלה קבועה ניתן להעביר חוות דעת קודמת המציינת זאת. **לא יתקבלו מסמכים של רופא משפחה.**
2. לאחר מילוי טופס הבקשה יש לתאם ראיון מקדים ופגישת ייעוץ עם גב' סיגל בלום, האחראית לקביעת התאמות. יש להביא לפגישה את כל הטפסים הרלוונטיים.

את הטפסים יש להגיש לקביעת התאמות בהתאם לתאריכים הרלוונטיים המפורסמים ע"י מזכירות לימודי הסמכה. טיפול בבקשה מותנה בהגשת הטפסים במועד שנקבע. כמו כן, בקשת התאמות הנוגעת לסיוע, יש להגיש כ-90 יום לפני מועד הסיוע. המועדים הנקובים בסעיף זה נקבעו על מנת לתת לסטודנטים את הזמן הדרוש למצוא את זכויותיהם, ועל מנת לאפשר

1. טכניון להיערך מספיק זמן מראש על מנת לספק את ההתאמות הנדרשות. הטכניון אינו יכול להתחייב כי בקשות שיתקבלו לאחר המועדים האמורים ידונו עבור הסמסטר המבוקש, וייתכן כי הן ידונו עבור הסמסטר העוקב.
2. ההחלטה לקביעת התאמות תינתן על ידי האחראית לקביעת התאמות בתוך 30 ימים מיום הגשת הבקשה. התאמה בלימודים יכולה להיות קבועה לתואר או קצובה בזמן או מיועדת לקורס.
3. התאמה תינתן כך שלא תיפגע מהות ואיכות ההוראה ודרכי ההיבחנות.
4. הגשת ערר:
 - א. סטודנט שלא נמצא זכאי להתאמות רשאי להגיש בקשת ערעור בתוך 15 ימים מיום שנודע לו על ההחלטה. את הבקשה יש להגיש בכתב ליועצת הנגישות.
 - ב. סטודנט המעוניין להופיע לפני ועדת הערר יגיש בקשה בכתב ויפיע לפניו במועד ובמקום שתקבע הועדה. סטודנט רשאי לבוא לדין בערר עם אדם מטעמו.
 - ג. החלטת ועדת הערר תהיה מנומקת בכתב ותינתן לתלמיד לא יאוחר מ-30 ימים מיום הגשת בקשת הערר.
 - ד. החלטת ועדת הערר תהיה סופית.
5. לאחר אישור ההתאמה, יונפק מסמך אישור התאמות ממדור לימודי הסמכה. יש להגיע בשעות הקבלה: 11:00-13:00.

פנייה בנושאים הקשורים ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז

פרטי התקשרות עם יועצים מומחים ללקויות למידה:

- רוזי אנגל:** rosie@dp.technion.ac.il. אחראית על הפקולטות הבאות: הנדסה אזרחית וסביבתית, מדעי המחשב, פיזיקה, הנדסת חומרים, הנדסה ביו-רפואית, חינוך למדע וטכנולוגיה, אווירונאוטיקה וחלל, ארכיטקטורה ובינוי ערים ותארים מתקדמים. קבלת קהל בימים א', ג' 08:30-14:30, ביום ה' 08:30-13:30.
- גיל ברקוביץ:** gilbr@technion.ac.il. אחראי על הפקולטות הבאות: הנדסת חשמל, הנדסת מכונות, כימיה, הנדסת ביוטכנולוגיה ומזון, תעשייה וניהול, מתמטיקה, הנדסה כימית, ביולוגיה ורפואה. קבלת קהל ביום ד' 12:30-15:30, בימים ב', ה' 08:00-15:00.

פניה לאבחון, קבלת אבחונים והסדרת התאמות בדרכי ההיבחנות

אבחונים תקפים ומוכרים ע"י הטכניון

1. התאמות לימודיות בגין לקויות למידה ניתנות על סמך אבחון מוכר של לקויות למידה, אשר מבוצע על ידי מאבחן מוכר ובאמצעות מערכת המת"ל (מבחן ממוחשב לאבחון תפקודי למידה) שהינו כלי אבחון מקובל ותקף.
2. התאמות לימודיות בגין הפרעת קשב וריכוז ניתנות על סמך אבחון נירוקוגנטיבי הנערך במחלקה הנורוקוגנטיבית בבי"ח רמב"ם בחיפה או לחלופין על סמך בחינת השלכות הפרעת הקשב על התפקוד האקדמי באמצעות מערכת המת"ל.

אבחונים שאינם עומדים בקריטריונים שצוינו לעיל לא יתקבלו, למעט מקרים חריגים, אשר ייבדקו ויאשרו ע"י היועצים המומחים ללקויות למידה ביחידה לקידום סטודנטים.

פרטי התקשרות עם מכונים המעבירים את אבחון המת"ל:

<https://nite.org.il/index.php/he/tests/matal-ela/matal/matal-diagnosis-centers.html>

פרטי התקשרות עם המחלקה הנורוקוגנטיבית בבי"ח רמב"ם:

בי"ח רמב"ם - הקריה הרפואית לבריאות האדם - המחלקה הנורוקוגנטיבית 04-8543190/1.

הליך הפניה

1. סטודנט המבקש לקבל התאמות על רקע קיומה של לקות למידה ו/או הפרעת קשב וריכוז, מתבקש למלא טופס בקשה (מצ"ב באתר היחידה לקידום סטודנטים).
2. לאחר מילוי טופס הבקשה יש לתאם ראיון מקדים ופגישת ייעוץ עם אחד מיועצי לקויות הלמידה ביחידה. לפגישה יש להגיע עם טופס הבקשה ועם העתק אבחונים קודמים במידה וישנם.
3. במידת הצורך ובהמלצת יועצי לקויות הלמידה, יופנה סטודנט יופנה לעריכת אבחון, המוכר על ידי הטכניון (גם אם עבר אבחון לפני תחילת הלימודים). **יש לציין, כי הפניה/אי הפניה לאבחון הינה בגדר המלצה בלבד.**
4. האבחון ימומן על ידי הסטודנט באופן עצמאי, למעט מקרים חריגים בהם יינתן סיוע בסבסוד עלות האבחון.
5. **את האבחון יש להגיש בהתאם לנהלי לימודי הסמכה. אבחונים שיוגשו לאחר המועד המצויין לא יטופלו.**
6. התאמות בדרכי ההיבחנות עליהן יומלץ באבחון, הן בגדר המלצה ועל כן יאושרו בהתאם למדיניות הטכניון. לא כל המלצה של הגורמים המאבחנים תאושר!
7. ככל שתאושרנה המלצות הגורם המאבחן, הסטודנט יקבל אישור מאת ד"קן לימודי הסמכה עם המלצה ביחס לדרכי ההיבחנות. את האישור יש לקבל ממדור לימודי הסמכה (בנין אולמן קומה 4) בשעות הקבלה 11:00-13:00. על הסטודנט לשאת עמו את האישור במהלך הבחינות!
8. הגשת ערר על החלטת האחראי לקביעת התאמות:
 - ◀ סטודנט שלא נמצא זכאי להתאמות רשאי להגיש ערר בתוך 15 ימים מיום שנודע לו על ההחלטה. את הבקשה יש להגיש בכתב ליועצי לקויות הלמידה.
 - ◀ סטודנט המעוניין להופיע לפני ועדת הערר יגיש בקשה בכתב ויפיע לפניו במועד ובמקום שתקבע הועדה. סטודנט רשאי לבוא לדין בערר עם אדם מטעמו.
 - ◀ החלטת ועדת הערר תהיה מנומקת בכתב ותינתן לתלמיד לא יאוחר מ-30 ימים מיום הגשת בקשת הערר.
 - ◀ החלטת ועדת הערר תהיה סופית.

סיוע ותמיכה לסטודנטים בעלי לקויות למידה ו/או הפרעת קשב וריכוז

1. ניתן לקבל ייעוץ כללי בנושא לקויות למידה והפרעת קשב, השלכותיהן והתמודדות עמן. בנוסף, ניתן לקבל סיוע פרטני לשיפור כישורי הלמידה בתחומים כגון: ארגון ותכנון זמן, אסטרטגיות למידה, התמודדות עם מבחנים, התמודדות נכונה במצבי-לחץ ועוד.
2. שיעורי עזר: במידת הצורך, ניתנים שיעורי עזר פרטניים ע"י סטודנטים מצטיינים. שיעורים אלו מסובסדים באופן חלקי ע"י הטכניון עבור לקויות למידה.
3. סדנאות: במהלך הסמסטר תוצענה ביחידה סדנאות לשיפור מיומנויות אקדמיות בתחומים שונים.
4. מרכז נגישות: מרכז הנגישות ממוקם בבניין אולמן, קומה 3.

